

Večernik

Leto III. (X.), štev. 64

Maribor, ponedeljek 18. marca 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Kriza sovjetske agrarne politike

Stalni dopisnik berlinskega »Lokal-anzeigerja« iz Moskve je te dni objavil daljši članek o stanju sovjetske agrarne politike. Mi smo že v zadnjem članku o notranji borbi v Kominterni konstatirali nasprotstvo, ki obstoja med sovjetskimi prvaki baš v vprašanju agrarne politike v Rusiji. Saj tudi našim čitateljem ne bo neznano, da je prvotna namera komunistov, popolno socializiranje agrarne produkcije, doživela zlom in da so voditelji Sovjetske Unije morali začeti delati koncesije ne le privatni lastnini v industriji in trgovini, ampak tudi glede zemlje. Vkljub temu pa se je agrarno vprašanje vedno bolj poostravalo, nekdanja žitna zakladnica Evrope, Rusija, je morala začeti uvažati žito. Tudi lani je morala Sovjetska Unija kupiti v inozemstvu večje količine žita. Tekom zadnjih mesecev pa je vprašanje aprovizacije zlasti velikih mest zopet strahotno stopilo v ospredje, ker se vkljub izdelanemu načrtu vlade ni mogla izvesti niti 60% aprovizacije. Začetkom tega leta so n. pr. v Leningradu dobivali črni kruh samo člani kooperativ, v vseh provincijalnih krajih pa so bile upeljane knjižice za kruh, moko, krompir, sočivje, čaj in drugo. Tudi v Moskvi bo to uvedeno 25. tm., dasi so se poskušali temu izogniti radi volitev v mestni sovjet. Naravno je, da krušne karte niso primerna volilna propaganda.

Stanje se je poostriilo tudi v sovjetski industriji. Disciplna med delavstvom je znatno popustila. Producira se mnogo manj in slabega blaga, pojavljajo se fantastični načrti, nestrokovnjaki upropščajo stroje, birokratizirajo se industrijske uprave. Pojavlja se pomanjkanje papirja, jeklenega blaga, tekstilno blago je slabo, drago in se ga producira malo. Prodajo volnenih tkanin v Moskvi so morali racionirati samo na člane kooperativ. Na vseh področjih gospodarskega življenja se pojavlja kriza. Sovjetska industrija ni sposobna, da bi preskrbela kmetosko ljudstvo s potrebnim blagom.

Kmetje pa nimajo možnosti, da se njihova gospodarstva v miru razvijajo in konsolidirajo. Sovjetske vlastodržce je strah pred kulakom (premožnejšim kmetom), ki bi kot naravni nasprotnik komunističnih idej mogel vplivati na razredni boj na vasi. Prvi poskusi zadrugarstva l. 1925 so ostali — poskusi. Kmetom so bile pač dane mnoge olajšave, a uspeha ni bilo. L. 1928 se je z navdušenjem govorilo in pisalo o »žitnih tovarnah«, praksa pa je pokazala — in sovjetski listi so morali to oficijelno priznati, — da so zadrugle dale samo 10% več dohodkov, režije pa so bile naravnost ogromne. Nade v »žitne tovarne« se niso izpolnile. Kmetje, ki so vsled mnogoletnih slabih izkustev postali nezaupljivi, so sabotirali povečini vse vladne dekrete in so zasejali le malo površine. Sovjeti so sprva hoteli s silo udušiti odpor kmetov in zopet odpraviti kmetosko zasebno lastnino. Toda tudi centralni izvršilni odbor sovjetov je prišel končno do pravih sklepa, da pomeni zadušiti kmeta toliko kakor uproostiti celo sovjetsko gospo-

Velika letalska nesreča v Zedinjenih državah

LETALO TREŠČILO OB TOVORNI VLAK. — OBA PILOTA IN 13 POTNIKOV MRTVIH. — TRUPLA STRAŠNO RAZMESARJENA.

NEWYORK, 18. marca. Na letališču v Newarku v državi New Jersey se je pripetila včeraj popoldne ena največjih letalskih nesreč, kar jih beleži kronika Zedinjenih držav. Na letališču je izvajalo neko veliko potniško letalo polet nad mestom in okolico. Zanimanje občinstva je bilo izredno veliko. Ob vsakem poletu je bilo letalo nabito polno. Ob solnčnem zahodu se je imel izvršiti zadnji polet. Letalo je zasedlo 13 potnikov. Že pri startu se je opazilo, da motorji ne funkcionirajo dobro. Komaj pa se je letalo dvignilo v višino 70 m, so motorji nenadoma popolnoma odpovedali in letalo je pričelo z naraščajočo brzino padati na tla. Oba pilota sta po-

skušala s skrajnim naporom v poševelem letu obiti močvirje, ki obkroža železniško progo. To pa se jima je le deloma posrečilo. Letalo je padlo na zadnji tir železniške proge in to ravno v trenutku, ko je privozil mimo tovorni vlak. Letalo je s tako silo treščilo ob vagone, da se je trup s kabino odtrgal. Oba pilota je vrglo 20 m daleč v močvirje, kabino pa je popolnoma zdrobilo. Njene stene so bile tako stisnjene, da je bilo razmrcvarjenih vseh 13 potnikov. Pilota sta že med vožnjo v bolnico podlegla težkim poškodbam. Dogodek je vzbudil med prebivalstvom silno razbujenje in sočutje z nesrečnimi žrtvami.

Poslovnik za državna in upravna sodišča

BEOGRAD, 18. marca. Minister pravde dr. Sršić je predložil vrhovnemu zakonodajnemu svetu zakonski načrt o poslovnem redu državnih in upravnih sodišč. Novi poslovnik je prilagojen izpremenjenim razmeram. Državni svet v bodoče ne bo izbiral kandidatov za kasacijsko sodišče, marveč jih bo predlagal minister pravde osebno. Izpremenjena bo tudi sestava posameznih oddelkov.

Sporazum z Grško

ŽENEVA, 18. marca. Včeraj dopoldne so bile tu v navzočnosti dr. Kumandija in grškega zunanjega ministra dr. Karapanosa na svečan način podpisane sledeče konvencije: 1. O jugoslovanski svobodni ceni v solunski luki. 2. O uporabi železniške proge Gjevgjelija—Solun in jugoslovanskem tranzitnem prometu na tej progi. 3. O medsebojnem poštno-brzojavnem prometu. 4. O veterinarski službi v jugoslovanski svobodni ceni ter pri obmejnem in tranzitnem prometu. 5. O carinskih manipulacijah. 6. Finalna konvencija, ki vsebuje tolmačenja in izvršne navedbe k prvim petim konvencijam. Vse te konvencije stopijo v veljavo 30 dni po podpisu. Za slučaj spora določi razsodnika Društvo narodov.

Jugoslovanska svobodna cona v Solunu ostane pod grško suverenostjo in bodo grške oblasti obdržale še

darstvo. Zato je izvršilni odbor napredoval z dekretom nove olajšave za srednjepremožne kmete. Vendar pa vlastodržci še niso opustili javnega boja proti bogatim kulakom. Tako se onemogoča dviganje blagostanja pri srednjem kmetovalcu, ker se ta boji, da bi z izboljšanjem položaja kot »bogat kulak« tudi on prišel pod sovjetski nož. Srednji kmet je vkljub napovedanim olajšavam ostal nezaupen in samo čaka, da vidi druge napovedane agrarne zakone, ki bi naj pokazali spremembo sovjetske agrarne politike v korist podeželja.

Poznavalci sovjetskih držav pa so mnenja, da so napovedane olajšave in najavljeni agrarni zakoni samo trik, s katerim hočejo izvabiti kmete, da bi odajali žito v večjih množinah. Ko bi bile

nadalje vse svoje funkcije. Vendar pa bodo mogle jugoslovanske ladje, ki bodo prihajale v svobodno cono, po izvršenih formalnostih od strani grških oblasti svobodno iztovarjati blago. Blago ne bo podvrženo nobeni kontroli grških oblasti in velja isto tudi glede transportov na železnicah.

S podpisom teh konvencij so definitivno urejena, v zadovoljstvo obeh strani, vsa sporna vprašanja med obema državama, nanašajoča se na solunsko pristanišče.

Plačevanje taks za parne kotle

BEOGRAD, 18. marca. Na današnji seji Vrhovnega zakonodajnega sveta pride v razpravo zakon o plačevanju taks za parne kotle. Z novim zakonom bo plačevanje izpremenjeno v toliko, da se bodo lahko takse plačevale tudi v gotovini in ne samo v kolkih. Vrh tega bodo takse znižane za 30—40 odstotkov.

Španski diktator proti študentom

MADRID, 18. marca. Radi ponovnih izgrediv in demonstracij študentov proti sedanjemu režimu, je kralj Alfonz na predlog diktatorja Primo de Rive podpisal odlok o zatvortvi univerze v Madridu do oktobra 1930. Rektor, dekani in upravni tajniki so bili odstavljani in je bila uprava poverjena kraljevemu komisarju. Tudi na vseh ostalih visokih šolah so bili razveljavljeni vsi vpisi, izpiti pa so bili odgojeni.

sovjetske »žitne tovarne« polne, pa bi oblasti pristopile k izvedbi komunističnega programa: k udušenju kmetijskih individualnih gospodarstev. Samo da mnogi izrekajo bojazen, da bo pri teh boljševiških poskusih zadela vso državo in ves narod neprecenljiva škoda.

Tako mnenje neposrednega opazovalca razmer in dogodkov. Eno je gotovo: v nepregledni Rusiji se bje velika borba med komunističnimi ideologi in veliko življensko resnico. Neprestano popuščanje boljševiških voditeljev pred zahtevami praktičnega življenja kaže, da bo borba končala ne z zmago komunističnih idej niti s povratkom starih razmer iz pred revolucije, pač pa s pametnim in treznim kompromisom, ki ga bo diktiralo življenje samo.

Nadškof dr. Bauer v Beogradu

BEOGRAD, 18. marca. Davi je prispel semkaj zagrebški nadškof dr. Ante Bauer. Takoj po prihodu je imel daljši razgovor s prometnim ministrom dr. Korošcem, nakar je bil ob 11. dop. sprejet od kralja v avdienci.

Nesreča na zagrebškem kolodvoru

ZAGREB, 18. marca. Sinoči je varžinski mešanec povozil pred kolodvorom Sava železniškega delavca Mihaela Pavla, ki se je vračal po progi domov.

BEOGRAD, 18. marca. Prometno ministrstvo objavlja uradno, da je bil z današnjim dnem tudi promet na liški progi zopet obnovljen. Vlaki pa bodo morali voziti z zmanjšano brzino, največ 25 km na uro.

Roparski prihod skobca v mesto.

Včeraj okrog ene popoldne so imeli v stanovanju trgovca g. Kudiša v Gosposki ulici št. 37 priliko opazovati redek primer drznosti roparske ptice. Od nekega iz parka menda je prifrtaval na odprto okno kuhinje lep skobec, ki je popolnoma podoben kragulju in znan silen sovražnik pticam pevkam. Pet korakov od okna je stala v kuhinji na stolu kletka z dvema kanarčkoma, ki sta se glasno žvrgole veselila prihoda pomladi. Skobec se zakadi proti kletki in že zagradi s svojim ostrim krempljem revčka kanarčka, ki je stal nič hudega sluteč tič špranjaste stene kletke. K sreči sta bili navzoči v kuhinji gospa in služkinja. Prva je vrgla na predrzno ujeddo suknjič, druga pa lepo počasi dohila kanačka iz krempljev skobca. Kanarček je bil precej ranjen, a bo prebolel poškodbe. Skobec pa je moral svoj nenavaden razbojniški napad plačati z življenjem.

O novodobni ruski ženi

bo predaval dr. ob 8. v Ljudski univerzi dr. Preobraženski, lektor ruskega jezika na univerzi v Ljubljani.

Uradni dan Zornice za trgovino, obrt in industrijo,

ki bi se imel vršiti v sredo, 20. marca v Mariboru, odpade, ker se vrše ta dan zbornične odsekov seje. Prihodnji uradni dan v Mariboru bo v sredo, dne 27. marca.

Rekordni dan

mariborske policije je bil vsekakor od sobote na nedeljo. V hotel pri »Grafu« so privedli nič manj kakor 22 raznih grešnikov. Od teh jih čaka 9 na odgon iz oblasti ozir. iz države; 4 so bili aretirani radi suma tatvine, 3 radi prekorajenja meje, po 2 služita policijsko zaporno kazeno po 24 ur in 2 so zaprli radi suma umora; njiju imeni drže v najstrožji tajnosti, ker se vrši proti njima še preiskava. Radi tajne prostitucije in ponočnega razgrajanja pa so zaprli po 1 osebo. — To je od novega leta do danes vsekakor rekordni dan aretacij.

Kanal se je udrl

sinoči v ulici Ob bregu pred Pristanom. Nastala je globoka duplina, ki je nevarna za pasante, zlasti za deco. Posebno ponoči se lahko pripeti nesreča. Vsekakor je potrebno, da udrtno zavarujejo. Sedaj se vidi kako tanka plast zemlje je bila nad tem starim kanalom, ki je bil zgrajen bogve kedaj. Verjetno je, da se bodo stari mestni kanali vsled vpliva letošnje nenavadno ostre zime še marsikje pogreznil.

Socijalno politično delo mariborske občine

SOCIJALNO-POLITIČNO DELO MARIBORSKE OBČINE

Socijalno-politični odsek mariborskega občinskega sveta ima na podlagi pooblaštil občinskega sveta svoje funkcije večinoma v odborih, ki morejo že sami posebi odločati in se radi tega njegova poročila le takrat spravijo na dnevni red občinskih sej, ako segajo preko pravilnika ali pa pripravljajo popolnoma nove sklepe občinskega sveta. V zadnjem času so imeli trije taki odbori svoje seje:

1. Ubožni svet: Po poročilih in predlogih predstojnikov posameznih mestnih okrajev je bilo predloženih ubožnemu svetu 44 novih prošelj, več prošelj za zvišanje dosedanje podpore ter prošnje za sprejem v oskrbnišnico. V teh prošnjah se zrcali vsa mizerija povojne bede, saj je med prošnjiki sin bivšega odličnega mariborskega občinskega funkcionarja, saj so med njimi nekdanj bogati trgovci, ki pa so založili svoj denar v vojna posojila, med njimi so otroci deželno-sodnega svetnika, bivša učiteljica, sorodniki odličnih mariborskih trgovcev itd. Mesina ubožnica je že davno natrpana polna in cela vrsta ubožcev je že predznačenih za sprejem, brž ko se kako mesto izprazni. Vendar pa mora pošilati mestna občina svoje reveže tudi drugim, predvsem v hiralnico v Ptuj, kamor pa ubožci ne gredo radi, česar jim niti zameriti ne moremo, ker bi pač radi umrli tam, kjer so preživeli svoj leta.

Ubožni svet je sklenil, da dobe vsi občinski reveži še poleg podpore po 50 kg premoga, ker se jih za letošnjo hudo zimo ni dovoljno oskrbelo s kurivom.

2. Odsek za brezposelne podpore: Lani je bilo vloženih 114 prošelj in je pre-

jelo 53 oseb podpore v znesku 6.850 Din, 81 oseb je bilo zaposlenih pri mestni občini in so prejeli iz tega fonda znesek 47.552 Din, skupaj 54.402 Din. Deset prošelj je bilo odklonjenih. Letos je bilo vloženih že 46 prošelj in je prejelo: 19 oseb 5.020 Din, 21 oseb je bilo zaposlenih s podporo 9.718-50 Din, skupaj 14.738-50 Din. Šest prošelj je bilo spornih, katerih dve je odsek odklonil, 4 pa je podpora priznal. Pri tej priliki je referent ugotovil, da je 8 prošeljnikov vsako leto na vrsti in da je šestkrat težko določati po pravilniku, kdo je sezonski delavec in kdo ni. Odsek je sklenil tolačiti te pojme kar najbolj širokogrudno.

3. Odsek za posvetovalnico pri izbiri poklicev. Ta institucija se je po raznih mestih sijajno obnesla in je nedvomno velikega pomena. Tudi v našem mestu že obstoja in sicer pri Borzi dela, vendar se je obrtniki in podjetniki vse premalo poslužujejo. Posvetovalnica se bo sedaj še izpopolnila po vzgledu v drugih mestih ter bo imela v novem poslovanju Delavske zbornice v Frančiškanski ulici svoje uradne prostore. Obenem se bo priporočal obrtno-nadaljevalni šoli poseben strokovni pouk za delavce tekstilne stroke. Z veseljem je pozdravil odsek tudi namen tukajšnje Pedagoške centrale, da bo obravnaval letošnji pedagoški teden ravno izbiranje poklicev in tozadavne posvetovalnice.

Drugi odseki, kakor mladinski in odbor za zavetišča bodo imeli seje v prihodnjih tednih, pa tudi stanovanjski odsek bo moral zopet na delo, ako se stanovanjska zaščita v najkrajšem času ne podaljša.

Dr. P. St.

Z naše severne meje

V Pernicah so se v nedeljo zbrali v šoli fantje in dekleta in so si ustanovili javno ljudsko knjižnico. Ustanovitve se je udeležilo tudi več mož, med njimi župan in veleposestnik Peter Gešman, in narodno zavedna obmejna kmeta Jakob Pečnik in Ivan Blimen. Ti trije so tudi prevzeli to najvišjo knjižnico ZKD (saj leže Pernice 1060 m visoko) v nadzorstvo, marljiva učiteljica-upraviteljica Marija Prapotnik pa bo knjižničarka.

Šola v Pernicah je pravo prosvetno žarišče. Pod vodstvom šolske upraviteljice se pripravljajo fantje in dekleta na prvo gledališko igro, pojo narodne pesmi, od januarja dalje poseja okrog 30 deklet gospodinjki tečaj, ki je tudi v šoli, sedaj pa so ustanovili še javno knjižnico. — Ako bi imeli same take šole in tako marljivo učiteljstvo ob meji, bi se vsi nasilni valovi nemške ekspanzivne politike razbili ob takim duhovno jakim zidu in bi vse nemčurstvo in renegatstvo, ki baš v tem predelu naše meje še vedno prav bohotno cvete, zbledelo in zvenelo do brezpomembnega prahu.

Del perniške fare Mlake je pripadel republikli Avstriji. Avstriji tudi na ta del niso pozabili, ampak so ustanovili v Mlakah šolo za 17 otrok tamkaj raztresenih slovenskih kmetov. Učiteljica dobiva poleg svoje plače 150 šilingov na mesec od Südmrke. Letos bodo začeli graditi celo šolsko poslopje in cerkvico.

Ko hodiš po naših obmejnih krajih, na levem bregu Drave, kmalu spoznaš, da se Nemci mnogo bolj zanimajo za našo mejo kakor mi. Redko kdaj pride v te kraje naš turist ali nedeljski izletnik, med tem ko se Nemci in zlasti nemčurji prav pridno obiskujejo. Pravzaprav ni to nič čudnega; kraji nam niso tako poznani kakor naše Pohorje in zato se jih izogibamo. Ima sicer Pohorje svoj čar, toda — bodisi po razgledu, po uživanju naravnih krasot in po udobnostih, se ne da primerjati s Kozjakom in kraji na Kozjaku. Vzemimo izlet v Muto in Vuzenico. Zjutraj se odpelješ do Trbonj in greš čez Vrata na Pernico. Kakor hitro imaš pol poti za sabo, se ti začne odpirati razgled na Pohorje, Urško goro, Poco in ves mogočen masiv Savinjskih planin. S Pernic uživaš razgled na Muto-Vuzenico in Marenberg-Vuhred. Pohorje pa leži pred teboj kakor na dlan. Na Pernicah si dobro postrežen v Gešmanovi gostilni. Ako si turist, greš od tu še

na 1530 m visoki Košenjak, ako pa si le izletnik, jo mahneš po dobri vozni poti na Muto in Vuzenico. Štiri ure si polagoma hodil. Dve uri iz Trbonj na Pernice in dve uri iz Pernic na Muto, pa si storil dvojno dobro delo: Okrepil si se telesno in duševno in obiskal svoje obmejne brate, ter jim dal moralne opore v njihovem težkem položaju in delu. Sličen izlet je tudi iz Vuhreda čez Remšnik na Sv. Pankracij in nazaj na Brezno ali iz Fale čez Sv. Duh na Ostrem vrhu in Sv. Križ nad Mariborom v Maribor. Ko bomo šli enkrat na tak izlet in bomo videli, kako nemčurji ne pozabljajo, kje je pravzaprav torišče njihovega dela, se bomo morda le zavedli, kakšnega lahkega ali važnega dela se še nismo lotili. Šole, ki bodo prirejale letos majniške izlete, opozarjamo na te važne obmejne kraje in jih prosimo, naj seznanijo z njimi zlasti srednješolsko mladino. Obrnite se na šolske upravitelje v posameznih krajih, ki bodo vse potrebno poskrbeli. Opozarjamo pa na te kraje tudi planinska in športna društva ter jih prosimo, naj organizirajo tja večje izlete. Naši narodni delavci ob meji jim bodo zelo hvaležni, ker bo z njihovo pomočjo prišel slovenski jezik v gostilnah in med ljudstvom sploh do večje veljave. Zdaj je slovenski jezik zlasti v marenberškem okraju še pastorek in ne moremo se obraniti očitka, da ne brez naše krivde.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 18. marca. Zaprt.
Torek, 19. marca ob 20. uri »Poljska kri«. Kuponi.
Sreda, 20. marca ob 20. »V agoniji«, ab. A. Premijera.
Četrtek, 21. marca ob 20. »Romeo in Julija«, ab. C. Kuponi.
Premijera »V agoniji« se bo vršila v sredo, 20. marca za ab. A. Opozarjamo ponovno na to izredno zanimivo in efektivno delo iz najnovejše hrvatske dramske literature. Zunanji uspeh bodo zelo dvignile nekatere domače tvrdke, ki so prevzele aranžma modnega salona v I. dejanju.

Gostovanje donskih kozakov.

Danes, v ponedeljek in jutri v torek popoldne in zvečer gostovanje »Donskih kozakov« (petje, balalajka, jazz) v Veliki kavarni.

Mariborski in dnevni drobiž

Jugoslovenski javnosti!

Po naši državi potuje in prireja z dovoljenjem prosvetnega ministrstva v nemškem jeziku predstave neki igralski ansambl »Tegernseer«. Da te igralske javnosti pravilno spozna, ugotavljamo:

Za igre v Slovenjgradcu je dal ansambl tiskati reklamne plakate dvojezično ter si je dovolil drznost, da je na vrhu lepakov postavil firmo »Sokolsko društvo v Slovenjgradcu«, kar je vzbudilo — razumljivo! — pri našem obmejnem narodnem prebivalstvu skrajno ogorčenje. Pribiti je treba, da je prišla ta firma na lepak, ne da bi bil sploh kdorkoli izmed Sokolov v Slovenjgradcu poprej za to vedel. Še potem, ko so bili plakati nalepljeni, so slovenjgraški Sokoli v svojo veliko konsternacijo opazili sokolsko firmo. Kdo je to samolastnost zakrivil, je irrelevantno. Postopanje je tako, da bi zaslužilo sodno zasledovanje, — ako ansambl poprej ne pobriše čez mejo.

Pozvani radi te samovoljnosti na odgovor, so igralci hoteli zvaliti krivdo za zlorabo sokolske firme na tiskarno. Na osnovi manuskripta, nahajajočega se še sedaj v Mariborski tiskarni, se da ugotoviti, da je to laž. Tiskarni je bilo predloženo gotovo besedilo lepaka.

Da se pride namenu te turnee do jedra, še tole: Po informacijah, ki jih imamo, so igralci sami priznali, da so za svoje potovanje dobili podporo od nekoga avstrijskega »Kulturbanda« in da ima turneja nekak plebiscitaren značaj, češ, posetniki naših predstav — to so naši Nemci!

Te konstatacije naj služijo ansamblu v »priporočilo« pri naših narodnih društvih, prosvetnemu ministrstvu pa v ravnanje. Prosimo tudi druge nacionalne novine, da pojasnijo svojim čitateljem pravi značaj »Tegernsee-jercev«.

V Mariboru, dne 16. marca 1929.

Starešinstvo Mariborske sokolske župe.

Ponesrečen beg iz življenja.

V soboto popoldne si je hotel končati življenje 28letni žandarmerijski poročnik Miroslav Teržič iz Maribora. Za izvršitev obupnega koraka si je izbral svoje stanovanje v Askerčevi ulici 22, kamor se je predpoldne vrnil iz Zagreba, kjer je zamaš iskal službe. Dan poprej je namreč dobil dekret, da je iz žandarmerijske službe odpuščen. Neuspeh v Zagrebu pa ga je tako potrl, da se je za vsako ceno hotel izogniti nenaklonjeni usodi. Okrog pol 14. ure, ko je gospodinja odšla iz stanovanja, je pritril svojo sablo na zid in se s prsmi zaganjal v ostrino, dokler radi težkih poškodb ni omagal in se nezavesten zgrudil v mlaki krvi. Gospodinja je prva opazila strašni prizor in poklicala rešilno postajo, ki je obupanca prepeljala v splošno bolnico. Poškodbe so bile težke in je prvi dan bilo le malo upanja, da bo nesrčnež okrevljal, ker se je bilo bati, da nastopijo komplikacije. Kakor pa doznavamo danes, je poročnik Teržič že prestal krizo in se njegovo zdravstveno stanje vidno boljša, tako da bo kmalu zapustil bolnico.

Držen vlom v Limbušu.

Minuli teden so neznani zlikovci vlomili v vilo gospe Antonije Lautner v Limbušu in oplenili stanovanje v času, ko je bila lastnica odsotna. Ker stanuje čez zimo v Mariboru, se ni moglo točno ugotoviti, ali je bil vlom izvršen že v petek ali soboto. Vlomilci so vdrli v vilo skozi verando in odnesli 80 steklenic ribizlovega vina, mnogo jabolč in eno pernico. Kakor kažejo sledovi, so si klavitezi privoščili tudi dobro zakusko v oplenjenem stanovanju. Napili so se vina in pokrepčali z žganim, tako da je lastnica oškodovana najmanj za 3000 Din. Vendar vlomilec niso bili zadovoljni s plenom. V vili so pustili sledeči listek, ki prča, da ne poznajo skromnosti: »S plenom nismo zadovoljni in Vas bomo obiskali še enkrat — Rauberhauptman! Srbski pozdrav!« Toda vizitka, ki so jo držeči pustili, je postala za nje usodna. Studenška žandarmerija je na podlagi pisave csumila več mračnih tipov, ki bodo v najkrajšem času za zapahi razmišljali o pojedini. Josip Lautner.

Jožefov pratar brez kuhinice.

Suha roba je bila na Jožefovo vsa leta najvažnejši produkt, brez katerega si praznovanja 19. marca v Studencih sploh ne moremo zamisliti. Kočevarji so na ta dan razpečali na stotine kuhinice, ki jih je mladina uporabljala za tepežkanje — neko vrsto narodnih iger, ki so včasih dobile resnejši značaj. Marsiktera gospodična je odnesla modre lise na plečih in marsikteri študent je eden dni čutil rog na butici in dokaz, da tudi nežna roka lahko krepko pogodi. Toda lanski Jožefov semenj je bil poleg dostojnih šal tudi pozorišče burnih prizorov, dvobojev in obračunavanj med osamezniki, kakor tudi ogorčenih bitk med skupinami. Kuhinice so se cepile od silnih udarcev in šala je prešla v posurovelost, ki je končala dostikrat z resnim pretepom.

Da se onemogoči zloraba originalnega običaja, ki je bil za številne obiskovalce najbolj privlačen, je srezko poglavarstvo prepovedalo pretepanje s kuhinicami. Kdor ne bo upošteval uradne prepovedi, bo najstrože kaznovan.

Poskus samomora v Limbušu.

Ravno pred tednom dni smo poročali o zločinu v Limbušu, kjer je preteklo nedeljo zvečer mladi Anton Cvetko do smrti zabodel z nožem družinskega očeta 45letnega Franja Čeha. Včeraj opoldne pa je sledilo drugo dejanje te tragedije. Anica Čehova, 16letna hčerka pokojnega železničarja Franja Čeha, se je neposredno po prepisu s svojci nenadoma odločila k izvršitvi samomora in si je prerežala vrat. Z navadnim nožem, ki k sreči ni bil bogve kako oster, si je težko ranila žile na vratu. Ker jo je rešilni avto takoj odpeljal v mariborsko bolnico, jo bodo s primernimi negovanjem ohranili pri življenju. Kaj je pravzaprav dovelo mladenko do obupnega koraka, ni docela ugotovljeno.

Vlom v železniške vagone.

V soboto je policija aretovala dva drzna tička Herberta Babiča in Ivana Danka, ki sta si vzela na piko železniške vagone, stojče na Teznu. S silo sta odprla neki tovorni voz in odnesla okoli 18 kg kovinastih medenih predmetov. Te stvari sta skušala sprajiti nato v denar ter sta padla pri tem v past. Ker je poškodba prometnih naprav težje kvalificirano kaznivo dejanje, bosta prešla aretovanca hujšo kazen, kakoršna bi ju sicer zadela za 300 Din vredno blago. Oddali so že oba okrožnemu sodišču.

Tečaj za gradnjo aeroplanskih modelov.

Jutri, 19. tm. se bo vršil ob 10-15 v gimnazijski dvorani informativni sestanek dijakov in občinstva, ki se zanima za gradnjo aeroplanskih modelov, v svrhu dogovora glede otvoritve tečaja, ki ga pripravlja Aeroklub »Naša krila« v Mariboru.

ISSK Maribor—upravni odbor.

Upravni odbor ISSK Maribora ima v sredo 20. tm. važno sejo ob 20. v Grajski kleti.

Svinjski sejem v Mariboru.

Na svinjski sejem, ki se je vršil 15. tm. je bilo pripeljanih 206, prodanih pa 81 svinj. Cene so bile sledeče: 7-9 tednov stari prašiči 250-280 Din, 3-4 mesece stari 300-450, 5-7 mesecev 480-550, 8-10 mesecev 580-750, 1 leto 1000-1100, 1 kg žive teže 10-12.50, 1 kg mrtve teže 16-18 Din.

Stavbna zadruga drž. nameščencev »Svoj dom«

vabi člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v petek, dne 22. marca ob 20. v prostorih društva stan. najem. (Rotovski trg 1). Poleg običajnih točk je na dnevnem redu tudi likvidacija zadruge ozir. njena fuzija z novoustanovljeno zadrugo za nabavo stanovanj državnim nameščencem.

Obrtniški praznik.

Obrtniki praznujejo jutri svoj obrtniški praznik. Obrtniško društvo prosi zato vse obrtnike in trgovce, da dajo svojim pomočnikom, ki sodelujejo pri pomočniškem pevskem zboru, od 10-12. ure prosto.

Radi vpeljave novosti v trajnih kodrih potujem v inozemstvo, da se bo moja dokazana zmožnost za letošnjo sezono še znatno povečala. Salon Dobaj, Maribor, Gosposka ul. 38.

O golši in golšavcih

RAZNE VRSTE TE NEPRIJETNE BOLEZNI. NAJBOLJ GOLŠJI KRAJI.

Mnogo živi med nami ljudi, ki jim dela neprijetne ure v družbi nerodna napaka v vratu — golša. Je pa tudi precej takih ljudi, ki si le domišljajo, da imajo golšo. Kako spoznaš na lahek način, imaš li res golšo ali ne? Napravi nekaj požirkov vode in pazi na gibanje v vratu. Prava golša se bo pri vsakem požirku premaknila z jabolkom vred navzgor in navzdol.

Prirojene golše je redkokdaj opaziti. Običajno se pojavi šele po sedmem letu starosti, zelo pogosto pa stoprav v pubertetni dobi. Mnogo več slučajev golše je najti med ženskim svetom kakor med moškimi. Gotovo bo držalo prepričanje, da ima svoj delež na golši tudi dedovanje, toda znanstvenih izsledkov je v tem oziru še dokaj malo. Mnogo večjo važnost pripisujemo prebivanju ljudi v gotovem kraju ter govorimo v tem primeru o endemični golši. Najbolj znane golše pokrajine so Alpe, Pirineji, Karpati, Vogezi, Črni les, Tirinški les, Harz, Krkonoši in Češko Rudogorje. Bolj osamljeno najdemo golšo domala povsod, kjer prebiva človek, z izjemo morskih obal, močvirnatih in puštinjskih dežel. Čisto napačno je ljudsko mišljenje, da nastane golša od prevnete telovadbe: do hitrejšega krvotoka privede namreč vsako telesno delo in le s to nabreklostjo žil zamenja preprost človek običajno golšo.

Izmed vseh teorij o vzrokih obolenja na golši je najbolj znana ona o slabem vplivu vode. Dolgo časa so mislili, da dovalja surova voda vratnim žlezam neke štrupe, ki povzroča razširjenje teh žlez. Vendar se do danes še ni posrečilo niti na kemičen niti na bakteriološki način ugotoviti take snovi v vodi. Ravne nasprotno trdijo znanstveniki. Golšne žleze nabreknejo po tej teoriji radi tega, ker primanjkuje pitni vodi neke gotove snovi, namreč joda. Pri neštetih otrocih

je golša zginila, čim so jih poslali na morje, ker je zrak ob morju izredno nasičen z jodom. Leta 1896 je Baumann ta nazor tudi podkrepil. V golšni žlezi je našel neka beljakovinska telesa, polna joda, ki odhajajo naravnost v kri in ki so največjega pomena za duševni in telesni razvoj človeka. Ako manjka golšna žleza, zaostaja otrok telesno in duševno. In če ni v hrani ali vodi dovolj joda, nastanejo motnje v golšni žlezi in krvi ter prične rasti — golša.

Čim se pojavi v gotovih pokrajinah golša v večjem obsegu, kar opazamo zlasti v Švici, je videti tudi značilno propadanje tamošnjega prebivalstva. Otroci nehajo rasti in tudi duševno zaostajajo. Tu imamo poleg golše posla seveda tudi še s kretenstvom. V Švici ima na primer domala vsak človek večjo golšno žlezo kakor pa prebivalci kake druge evropske dežele. V splošnem pa se lahko reče, da ona golša, ki ne vede h kretenstvu, in ki jo najdemo pri dečci, ni prav nič nevarnega. Mnogo težja je stvar pri prirojeni golši. Tudi ta je najbolj pogosta v Švici, kjer se neredko dogodijo slučajni zadušitve radi preveč nabreklih golšnih žlez. Neprijetna je ta golša zlasti še zato, ker je pogosto na zunaj niti opaziti ni in jo more ugotoviti le zdravnik, če preiskuje izrečno v tej smeri bolnika. Toda tudi ta golša se razmeroma lahko ozdravi, če se pravočasno maže vrat z jodovim kalijevim mazilom. Takozvana pubertetna golša pa skoroda ne potrebuje posebnega zdravljenja. Čim namreč doraste človek, izgine neprijetna bolezen sama od sebe. Opozoriti je pa vsekakor treba starše in učitelje na to, da se takih otrok ne sme preveč obremenjevati niti duševno niti telesno, ker bi se v takem slučaju oviralo naravno zdravljenje golše.

Calvinov grob

Poslednja želja Calvina, cerkvenega reformatorja in ustanovitelja protestantske republike, je bila, da ga pokopljejo v Ženevi, kjer je deloval v reformističnem duhu. Želel je tudi, da ga pokopljejo brez sijaja in da mu ne postavijo spomenika. Dne 28. maja 1504, so položili njegove zemeljske ostanke v grob, ki se ni v ničemer razlikoval od grobov občnih siromakov. Kasneje so na grobu zasadili štiri vrbe žalujke in ga ogradili s kamenitimi ploščami. Ko se je kameniti okvir sesul, so grob zaznamovali s skromnim spomenikom, na katerem sta bili vklesani črki J. C. (Jean Calvin). Toda čas je zabrisal sledove njegovega groba in nihče ni mogel ugotoviti, kam so pred stoletji pokopali truplo reformatorja. Nenadoma pa se je priglasil oblastim v Ženevi neki Speyer, ki je vedel za Calvinov grob. Po ustnem izročilu od očeta na sina je rodbina, katere zadnji potomec je Speyer, pomnila mesto, kjer je bil leta 1504, pokopan slovit cerkveni reformator. Zadeva še vendar ni popolnoma razjasnjena, kajti mogoče je, da je Speyer oblasti mistificiral.

Čestitka v Kabul

Mnogokrat je v življenju tudi neprostovoljen humor vendarle humor. Pred mesecem dni je poslal neki svetovnoznani londonski veletrgovec kralju Inajatalahu, bratu Amanulahu, brzojavko, v kateri mu čestita na zasedbi prestola. Brzojavka je bila popolnoma pravilno naslovljena: »Njegovemu Veličanstvu kralju Inajatalahu, Kabul.« Toda zgodovina je bila topot hitrejša kot kabel. Po treh dnevih kraljevske miedenosti jo je pobrisal novi kralj z letalom iz svoje prestolice. Čez deset dni je prejel Anglež vrnjeno brzojavko s formalno označko: »Izročitev nemogoča, ker je adresat odpotoval, ne da bi bil pustil svoj naslov!«

Dober izhod

Francoski slikar zgodovinskih dogodkov Isabey je prejel nalog, da naslika vse udeležence dunajskega kongresa, ko je prišla silna težkoča. Lord Wellington

sedijo pri posvetovanju. Pa se je takoj in Talleyrand sta hotela biti na častnem mestu. Dva reflektanta torej — a samo eno častno mesto.

Dragi gospod, pravi angleški lord, mene dobite na sliko edino pod pogojem, da sem na prvem mestu, ki pristojno edino meni. Pri tem vztrajam brezpogojno!

— Moj dragi prijatelj, nagovori Francoz Talleyrand svojega rojaka Isabeya, ker sem pooblaščen zastopati Francijo, sva midva oba prepričana, da spadam edino jaz na častno mesto, ali pa spleh ne smem biti na sliki!

Kako sedaj odločiti? Izhoda ni bilo najti. Toda umetniku je padla rešilna misel v glavo: Diplomate je naslikal tako, da Wellington vstopa v dvorano in se vsi zborovalci ozirajo nanj ter je tako bil vendar Anglež središču kongresa. Talleyrand pa je sedel v fotelju na sredi slike in je dobil tako tudi scenično častno mesto.

Duhovitost francoskega poslanika

Novi francoski poslanik v Angori, grof Chambrin, je bil na kolodvoru v Angori sprejet z vsemi častmi. Pričakovala ga je tudi francoska kolonija, ki šteje samo dva člana: Plesalko iz »Angora Palacea« in misijonarja, ki navaža muslimane h krščanstvu.

Na pozdravni govor je poslanik odgovoril z vznepenim glasom in laskal novi turški prestolici, ki je vznikla iz tal starega tradicij polnega mesta. Govoril je o nalogah in dolžnostih, ki so ga napotile v gostoljubno mesto in ob zaključku dostavil:

»Naj čarobna plesalka sosedinja dobrega očeta misijonarja ne sledi zgledu lepe ženske Salome, katere mržnja do sv. Janeza je splošno znana, kajti to bi pomenilo sigurno propast angorske francoske kolonije.«

Modernost

— Čas je že, da se poročiš, pravi mati. Vse je že pripravljeno. Sem že izbrala nekaj primernega zate!

— Dobro mamica! Če si mi izbrala moža, sem zadovoljna, naj bo tak ali tak! Toda kar se tiče poročne obleke, si je ne pustim izbirati od nikogar!

„Mi gremo lahko tudi v gledališče,“

pravi mlada gospa Mica. „Tudi takrat, ko peremo, imamo časa, ker nam je težko opravilo pranja odvzel RADION, ki pere sam.“

Varuje perilo!

Sport

TEKMA SMUŠKIH PRVAKOV.

Joško Janša zmagovalc.

Včerašnja poslednja zimsko-sportna prireditel v Bohinju je potekla, kakor se je pričakovalo. Joško Janša (Ilirija) je še vedno siguren favorit in je prevozil 18 km progo v času 1:51:17, sledil mu je Godec (Bohinj) 1:54:28, nato pa prvak mariborske oblasti Mirko Dolinšek v času 1:58:11 in Pavel Dolinšek v času 1:59:44, dočim sta ing. Janko Janša in Boris Režek izstopila radi defektov, dr. Kmet pa se je moral zadovoljiti z 12. mestom.

Vsekakor je uspeh bratov Dolinšek zadovoljiv, zlasti, ker je bila proga izredno težka in je zahtevala poleg rutine tudi izredne tehnične sposobnosti.

ILIRIJA—RAPID 2:1 (0:1).

Prvo srečanje »Rapida« z bivšim prvkom Slovenije SK Ilirija je po poteku in rezultatu za Mariborčane dokaj ugodno in ponoven dokaz, da se je Maribor v nogometu popolnoma približal Ljubljani.

Poizrednost »Rapida« je v prvem polčasu prisilila protivnika k obrambi. Rahlo premoč so gosti izrabili in v 35. minuti dosegli po Klippstätterju vodstvo. Ilirija je z vsemi silami skušala izenačiti, vendar je prvi polčas ostal Rapidu.

Tudi v drugem polčasu je ostal Rapid enakovreden nasprotnik in ustvarjal nevarne situacije pred vrati Ilirije, ki pa je imela v streljanju več sreče. Izenačila je z enajstmetrovko, odločilni gol pa je dosegel Šiška.

Tekma je kljub dolgemu odmoru potekla v živahnem tempu. Obema moštvoma se je poznalo, da sta se v zimski resni posvetila treningu, radi česar sta vzdr-

žala v ostri borbi vso tekmo, ne da bi bilo opaziti kake utrujenosti. Sodil je g. Vodišek dobro.

Občni zbor LHP.

Minulo nedeljo se je vršil v Ljubljani občni zbor hazenske podzveze, na katerem se je sklepalo o načinu odigranja prvenstvenih tekem. V celoti je bil sprejet pismeni predlog ISSK Maribora: Hazenske družine se razdele v dva razreda. V prvem razredu sodelujejo ISSK Maribor, Mura, Ilirija, Ptuj in Primorje, kasneje eventuelno tudi Celje. Prvenstvene tekme so v režiji prireditelja, t. j. kluba, na čegar igrišču se tekma vrši. Pogoji so sledeči: družine, ki imajo potovati iz Maribora v Ljubljano ali obratno, dobe povrnjeno prehrano za ves dan in polovično vožnjo za devet oseb, družine pa, ki tekmujejo v manj oddaljenih krajih, dobe polovično vožnjo za devet oseb in le kosilo.

Izvoljen je bil ponovno bivši odbor z dr. Mayerjem na čelu.

Zagrebski nogomet.

Včeraj so pričele v Zagrebu prvenstvene tekme. V prvem kolu je padlo 74 goalov.

Hašk je premagal Sparto v razmerju 5:1 (3:1).

Železničar:Derbi 6:1 (2:0).

Concordia:Viktorija 4:4 (2:2).

Gradjanski:Croatia 3:1 (1:1).

Češkoslovaška:Avstrija 3:3.

Pred 25.000 gledalci je Avstrija po trdem in zanimivem boju izsilila na čeških tleh remis. Avstrija je vodila v prvem polčasu 2:0, toda silni zniž razmerje na 2:1. V drugem polčasu Čehi izenačijo in takoj nato dosežejo vodstvo. Zmaga je bila zagotovljena Čehom, vendar so Avstrijci v zadnji minuti dosegli izenačenje.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 34

»Ubogaj, grom in peklo! ... Spravi se tu noter! ...«

In s silo ga je sunil proti zijočemu rovu.

Smrtnobled in brez moči se je Skalabrino pogreznil v odprtino ...

Se enkrat so se njegove roke v otroško brezumni prošnji iztegnile proti Rolandu; nato je izginil ... In Roland je spustil ploščo nazaj!

Iz globine se je dvignil Skalabrino zadušeni glas:

»Z Bogom, gospod ... z Bogom! ...«

Roland mu ni odgovoril.

Nato, ko je bil do dobra zagotovljen, da ga je Skalabrino razumel in se ne bo polizkušal vrniti, je pobral črno vrečo obsojenčeve, nataknil si jo na glavo in pričel čakati ...

V tem trenutku je zaropotalo v daljavi zamolklo grmenje.

Roland je ni slišal.

Vse njegove misli so bile posvečene bližnji smrti.

Za hip mu je stopila pred oči podoba očeta in matere. Nekaj časa, ki ga ni mogel natanko premeriti, je tudi polizkušal razvozljati strašno tajnost svojega mučeništva in zaznamovati obraze neznancev, ki so ga bili pahnili v to brezno gorja, z imeni. Toda kmalu se je pojavila podoba, ki je nadomestila vse druge, koikor jih je valovalo v njegovi duši, ena sama misel je izpodrinila vse njegove razkropljene misli, en sam goreč spomin ga je navdal, in vse to notranje premišljevanje se je izrazilo v enem samem imenu, ki ga je izrekel s strastjo neizmerne ljubezni, in ga zašepetal kakor poljub najvišje pijanosti:

»Leonora! ...«

Ta hip se je iznova oglasilo prejšnje zamolklo grmenje, in sledil mu je tresk, ki je zamajal ogromno stavbo jetnišnice do njenih temeljev.

Roland je zdaj prisluhnil in razumel ... Glas, ki je bil pravkar zarohnel, je bil glas groma ... in tam zunaj je nedvomno besnela ena tistih strašnih neviht, ka-

kršne se zbirajo včasih na čistem nebu benečanskem, neviht, ki divjajo z vso mogočno silo ciklonov. Predstavljal si je, kako trgajo bliski črni firmament, kako se gondole zatekajo k bregovom kanalov, kako bega strela od meje do meje obzorja ... nato pa se je skoraj mahoma zopet pogreznil v svojo mrtvaško zamišljenost.

Koliko časa je preteklo tako?

Roland se ni zavedel tega. Njegova silna domišljija ga je bila prenesla na Olivolski otok, pod tisto veliko cedro, v zvezdnojasno noč. Z nadnaravno voljo svoje poslednje ure si je obnavljal poljub, prvi poljub ljubezni, ki sta ga menjala z Leonoro ... Samo udarci groma, ki so zdajpazdaj stresali nebo in zemljo, so prihajali na njegovo uho, kot nekakšno zadnje prokletstvo.

Koliko časa mu je preteklo tako? ... —

Naenkrat pa je bliskoma skočil pokoncu, iztegnil vrat in se z izbuljenimi očmi približal vratom ... Izza teh vrat je zazvenelo rožljanje železja in šum korakov ... Nato so se odprla ... Kakor v črnem snu je Roland izza svojega ogrinjala zagledal oborožene ječarje in vojaše ... in med njimi moža v rdeči obleki ... krvnika! ...

»Ali si pripravljen?« je vprašal neki glas.

»Sem!« je odgovoril Roland, in besno rohnenje razljutene narave je zakrivalo njegov glas, da ga niso spoznali.

Stražniki so ga obkolili. Ob njegovi strani je duhovnik mrmral zmedene besede. Rdeči mož je stopal pred njim. Tresk groma je stresel stene ječe, kakor da je udarila strela v zidovje samo. Roland je videl, kako bledé obrazi okrog njega, in kako se duhovnik križa z drhtečo roko. Oster vonj po žveplu je napolnil temne hodnike, ter se združil z zoprnim smradom nakopičene vlage. Hip za hipom so sledili strahoviti udarci elektrike.

Roland je v sredi svojih stražnikov prestopil prag ječe.

Po par korakih je stal ob znožju stopnic, po katerih se je vsa eskorta odpravila navzgor, dočim je bilo rohnenje nevihte čimdalje hujše in hujše.

Roland se je globoko oddahnil.

Vztrepetal je od pijanosti, ki se je sestavljala iz

najrazličnejši radosti: Iz radosti nad tem zrakom, ki — dasi ves smradljiv — vendar ni bil več zrak njegove ječe, iz radosti nad besnenjem orkana ... in končno iz strašnega veselja nad bližnjo smrtjo ...

Ta hip pa se je v kotu ječe, ki jo je bil pravkar zapustil poslednji ječar, dvignila izpodkopana plošča.

Bleda in divja glava se je prikazala nad tlakom.

Nem od groze, z namršeni lasmi, je Skalabrino uprl svoje mrkle oči v vrata, ki so se bila zaprla za Rolandom, ko je odhajal na morišče.

In ta vrata! ...

Ah, kako so zarohnela usta pošasti, ki se je bila dvignila nad tlakom! Kako so nenadoma vzplamenele njene oči! ... Ta vrata! ...

Teh vrat niso bili zaprli — zato ker ni bilo več obsojenca v ječi! Ta vrata so bila ostala samo priprta! ...

XVII.

Most vzdihljajev.

Ura je bila okrog sedmih zjutraj, ko je običajno že svetel dan. Toda nebo je bilo črno, in tisto bore luči, ki je bila razlita po zraku, je razširjalo komaj nedel sijaj — somračna luč, ki je ogrinjala vse predmete s sivkastimi pajčolani. Le od časa do časa se je črno nebo odprlo, kakor razparano z orjaškim ognjenim srpom, in Benetke so se na hip pokazale v modrikasti zarji novega bliska ...

Večina usmrčenj se je vršila kar v ječi. Včasih so obglavili obsojenca tudi na kamenitem stolu na Mostu vzdihljajev. Nekakšen žleb je sprejemal kri, ter jo odvajal v kanal. Drugekrat, posebno, kadar so hoteli dati ljudstvu svarilen zgled, pa so postavljali morilni oder na trgu Svetega Marka.

Pot na morišče je vodila obsojenca v tem slučaju čez Most vzdihljajev. Ta most je imel, kakor smo menili, da že povedali, obliko sarkofaga. Spajal je ječe z doževsko palačo. Pokrit je bil z lahko zidanim obokom, in tako se je zdelo, da je most samo nadaljevanje enega izmed hodnikov jetnišnice. Na tisti strani, ki se je obračala proti morju, je imel nekakšno okno, zaprto z železnim omrežjem.

(Nadaljevanje sledi).

Velika zaloga kuhinjske posode.

hišne in kuhinjske potrebščine vseh vrst. Vsaki gospodinjki znana prvovrstna emajlirana posoda znamke »Herakles« iz tovarne Sphinx. Ia. aluminijevo in litoželezno postekleno posodo. Nadalje mline za meso, orehe, kavo, mak in poper. Tehnice za kuhinjo in meropreizkusne za trgovce z uteži. Ribeže ravne, okrogle, polokrogle in oglate. Lopatice za oglje, pepel in smeti. Sita, deske za testo in valjarje. Likalnike. Razne oblike za vsakovrstno pecivo. Kutije za specerijo in dišave. Kotličke in šibe za sneg. Kotličke za polento iz kotlovine. Solnike, mlečne vrčke, cedila za juho, čaj, testo in salato. Vedrice, umivalnike in vrče. Nočne posode. Stiskalnice za ocvirke in krompir. Samovare »Phobus« in druge vrste. Škafje okrogle in ovalne. Lonce za kuhanje perla in perlinice. Jedilno orodje vseh vrst. Jedilne servise iz porcelana. Krožnike iz porcelana in kamenine. Umivalne garniture in vse vrste steklene robe. Potne pletene košare in cekarje. Postrežba točna in solidna! Cene konkurenčne! Albert Vicel, Maribor, Glavni trg št. 5. 334

Vablilo!

Vse Jožete in Jožice vabim na zabavo, ki se vrši 19. tm. v Vetrinjskem dvoru. Za obilen obisk se priporoča H. Kosič. 553

Konjsko opremo

od navadne do najfinejše, dežne ponjave za konje in vozove, v vsaki velikosti nudi Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 330

Velika skladišča.

kleti in pisarne oddam v najem. Vprašati Aleksandrova cesta 48. 564

Pianine, glasovirje

prvovrstnih svetovnih znamk nudi generalno zastopstvo trdke glasovirjev Kanzler, Maribor, Gosposka ul. 2. Obroki od 400.— Din navzgor. 563

Tehnična pisarna

mestnega stavbenika in obl. pooblaščenega stavb. inž. Viktor Accetto, Maribor, Kosarjeva 41. — Načrti. — Proračuni. — Nasveti. — Cenitve. 297

Mizarstvo pohišva Ciril Razboršek,

Strossmajerjeva 5. Prvovrstno izdelovanje vseh vrst pohišva. Renoviranje antikvaričnega in ostalega pohišva. Cene najnižje. 297

Pristno dalmatinsko vino

črez ulico, liter à Din 8, dobite v Cafovi ulici 7, dvorišče, kino »Union«. 524

Vajenec

se sprejme v trgovini z železnino O. Horvat, Maribor, Kralja Petra trg. 544

Najnovejše postopanje v trajni ondulaciji

omogoča z novo preparacijo tudi onduliranje onih las, ki dosedaj za ondulacijo niso bili sposobni. — Zato pa vsi, ki hočete trajne kodre v česaini salon Maly, Aleksandrova cesta 22, vhod samo skozi vežo. 530

Malo opremljeno sobo

s posebnim vhodom oddam takoj. Vprašati Cvetlična ulica 23, pritličje. 587

Stanovanje,

sobo in kuhinjo s 1. ali 15. aprilom po možnosti z vrtom iščem. Ponudbe na upravo lista pod »April«. 588

Jedilnica,

kompletna, se ugodno proda. Naslov pove uprava lista. 592

Nove spalnice in jedilnice

politrane, izdelane po najnovejšem vzorcu, dobite v Krekovi ul. 18, dvorišče. Kompara. 565

pere moško perilo
kot novo!
Telefon 480
Centrala: Frankopanova ul. 9.
Podružnica: Vetrinjska ulica 7.

Pohišstvo

preproge, linolej, zavese, odeje, ogrinjala, namizni prti, pohišveno blago, vložki, žimnice, otomane, perje, puh, kakor tudi vsa posteljina po čudovito nizkih cenah pri

KAROL PREIS
Maribor
Gosposka ulica 20.

Ceniki zastoj Ceniki zastoj

Mebilirana soba,

eventuelno dve, s posebnim vhodom, električna razsvetljava, lepa in zdrava lega, se odda s 1. aprilom solidnemu gospodu, tudi oficirju, Stritarjeva ulica 5/I. 555

Načrte lesenih hiš

dobite pri Kreditni stavbni zadrugi »Mojmir«, Maribor. Koroška c. 10. Stanejo Din 100. Natančni pogoji v »Domačiji«, Maribor. 553

Osobje kavarne »Jadran«

želi svojemu šefu g. Josipu Šerecu k njegovemu imendanu vse najboljše in mu kliče »Na mnoga leta!«

BOGOMIR DIVJAK
MARIBOR

Trgovina z dvokolesi in pnevmatiko. Istotam dobite tudi vse sestavne dele.

Glavno zastopstvo svetovnih koles
Waffenrad-Steyer

Mehanična delavnica z električnim pogonom za popravila dvokoles in motociklov. Lastna poniklovalnica, bakranje in emajliranje.

Trgovina: Glavni trg 17 1590
Delavnica: Ključavničarska ul. št. 1

V torek, dne 19. marca razstavimo v naši izložbi
DAMSKE KLOBUKE

v cenah od Din 80.— do 120.— 593

SALON »CHIC«, GOSPOSKA ULICA 15